

Tổng quan về Báo cáo tài chính

Mục tiêu

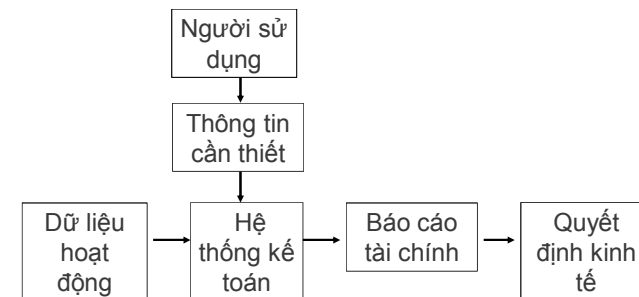
- ❖ Hiểu được bản chất của BCTC (cho ai, vì ai?)
- ❖ Thế nào là trung thực và hợp lý
- ❖ Nắm được các nguyên tắc ghi nhận và đánh giá các khoản mục trên BCTC
- ❖ Tham khảo :
 - Framework 2010 của IASB
 - VAS21 “Trình bày báo cáo tài chính”

Các nội dung chính

- ❖ Mục đích của BCTC
- ❖ Các giả định cơ bản
- ❖ Các yêu cầu chất lượng
- ❖ Ghi nhận và đánh giá các yếu tố của BCTC

Mục đích của BCTC

Cung cấp thông tin cho người sử dụng

Mục đích của BCTC

Thông tin nào cần thiết?

?

- Tình hình tài sản
- Tình hình hoạt động
- Các luồng tiền của doanh nghiệp

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP Hồ Chí Minh 5

Bảng cân đối kế toán

Báo cáo về tình hình tài chính

Khả năng thanh toán

Nguồn lực kinh tế (tình hình tài sản)	Tài sản ngắn hạn	Nợ ngắn hạn	Cơ cấu tài chính (tình hình nguồn vốn)
	Tài sản dài hạn	Nợ dài hạn	
		Vốn chủ sở hữu	

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP Hồ Chí Minh 6

Báo cáo kết quả HĐKD

Báo cáo về khả năng tạo ra lợi nhuận

Doanh thu hoạt động Chi phí hoạt động	Thu nhập tài chính Chi phí tài chính	Thu nhập khác Chi phí khác
↓	↓	↓
Lãi/ lỗ hoạt động kinh doanh		Lãi/ lỗ khác
	↓	↓
	Tổng lãi/ lỗ trước thuế	
	↓	
	Lãi/ lỗ sau thuế	

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP Hồ Chí Minh 7

Báo cáo lưu chuyển tiền tệ

Báo cáo về các dòng tiền của doanh nghiệp

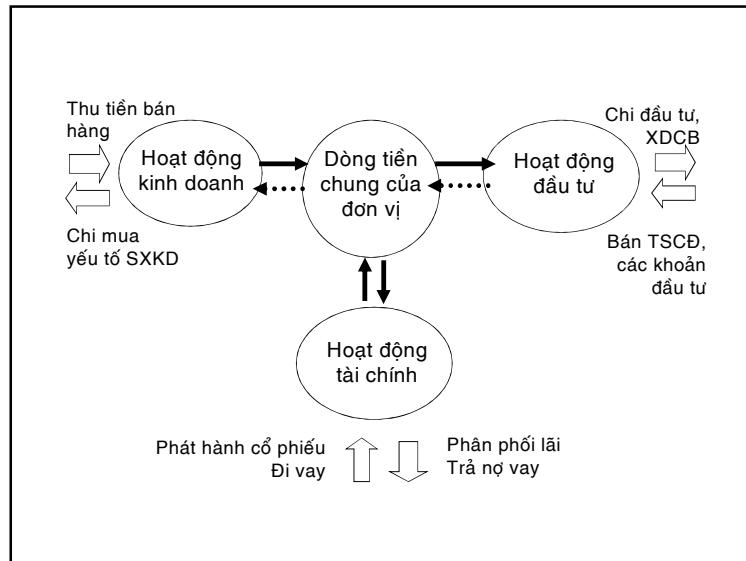
Bao gồm:

- Lưu chuyển tiền thuần từ HĐ kinh doanh
- Lưu chuyển tiền thuần từ HĐ đầu tư
- Lưu chuyển tiền thuần từ HĐ tài chính

Phản ánh:

- Khả năng tạo ra tiền của doanh nghiệp
- Tình hình sử dụng tiền của doanh nghiệp

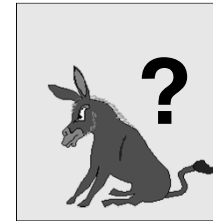
TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỞ TP Hồ Chí Minh 8

Bản thuyết minh BCTC

Các thông tin bổ sung về đơn vị

- Tuân thủ chuẩn mực và chế độ kế toán Việt Nam
- Cơ sở đánh giá và chính sách kế toán
- Thông tin bổ sung
- Biến động nguồn vốn CSH
- Thông tin khác
 - ✓ Nợ tiềm tàng
 - ✓ Sự kiện sau ngày kết thúc niên độ
 - ✓ Nghiệp vụ quan trọng với các bên liên quan
 - ✓ ...

Mục đích của BCTC

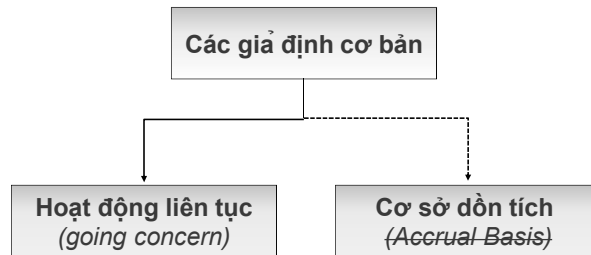
Kết luận

- ❖ Cung cấp các thông tin về tình hình tài chính, tình hình kinh doanh và các luồng tiền của một doanh nghiệp
- ❖ Đáp ứng nhu cầu hữu ích cho số đông những người sử dụng trong việc đưa ra các quyết định kinh tế
- ❖ Giúp người sử dụng dự đoán được các luồng tiền trong tương lai

Các nội dung chính

- ❖ Mục đích của BCTC
- ❖ Các giả định cơ bản
- ❖ Các yêu cầu chất lượng
- ❖ Ghi nhận và đánh giá các yếu tố của BCTC

Các giả định cơ bản

Hoạt động liên tục (Going concern)

- ❖ Báo cáo tài chính phải được lập trên cơ sở giả định là doanh nghiệp đang hoạt động liên tục và sẽ tiếp tục hoạt động kinh doanh bình thường trong tương lai gần, (*doanh nghiệp không bị giải thể hay thu hẹp hoạt động trong một thời gian có thể thấy được*).
- ❖ Khi giả thiết này bị vi phạm, BCTC có thể phải lập trên một cơ sở khác, khi đó phải khai báo về cơ sở này trên BCTC.

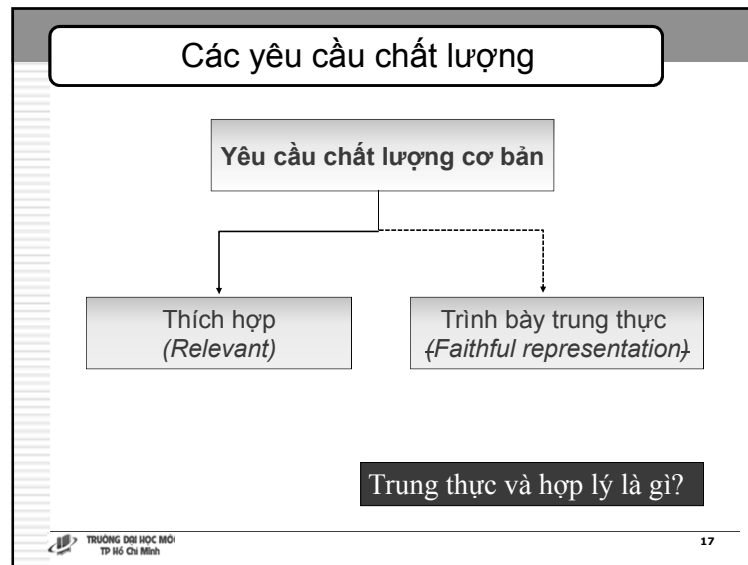
Cơ sở dồn tích (Accruals basis)

Các giao dịch và sự kiện được ghi nhận vào thời điểm phát sinh, không căn cứ vào thời điểm thực thu, thực chi tiền và được ghi nhận vào sổ kế toán và báo cáo tài chính của các kỳ kế toán liên quan.

- ✓ Nguyên tắc ghi nhận doanh thu
- ✓ Nguyên tắc phù hợp (tương xứng)

Các nội dung chính

- ❖ Mục đích của BCTC
- ❖ Các giả định cơ bản
- ❖ Các yêu cầu chất lượng
- ❖ Ghi nhận và đánh giá các yếu tố của BCTC

Thích hợp

Thông tin nào cần thiết đưa lên BCTC

- Thích hợp liên quan đến nội dung và mức trọng yếu của thông tin.
- **Nội dung:**
 - ✓ Thông tin hữu ích khi thích hợp với nhu cầu ra quyết định của người sử dụng.
 - ✓ Thông tin thích hợp khi nó có thể giúp cho người đọc đánh giá quá khứ, hiện tại hoặc tương lai.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỚI TP Hồ Chí Minh 18

Thích hợp

- **Trong yếu:**
 - ✓ Thông tin được gọi là trọng yếu khi sự sai lệch hay bỏ sót nó có thể gây ảnh hưởng đến các quyết định của người sử dụng BCTC.
 - ✓ Tính trọng yếu tùy thuộc vào số tiền và tính chất của thông tin hoặc sai sót được đánh giá trong hoàn cảnh cụ thể.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỚI TP Hồ Chí Minh 19

Trình bày trung thực

Thông tin đáng tin cậy khi nó phản ánh trung thực các sự kiện và nghiệp vụ muốn trình bày.

Sự phản ánh trung thực trên cả hai phương diện: số liệu và từ ngữ.

TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỚI TP Hồ Chí Minh 20

Trình bày trung thực

- Thông tin được xem là trình bày trung thực khi đảm bảo các nguyên tắc:
 - ✓ Đầy đủ
 - ✓ Trung lập
 - ✓ Không có sai sót

Trình bày trung thực

- **Đầy đủ:** nghĩa là
 - ✓ Không bỏ sót một phần thông tin
 - ✓ Thuyết minh đầy đủ

Trình bày trung thực

- **Trung lập** nghĩa là không bị thiên lệch.
- Thông tin bị thiên lệch nếu việc lựa chọn và trình bày báo cáo tài chính nhằm tác động đến việc ra quyết định theo một kết quả định trước.

Trình bày trung thực

- **Không có sai sót:** báo cáo tài chính được trình bày trung thực khi các thông tin là chính xác.

Trình bày trung thực

Thông tin nào có thể được đưa lên BCTC

Ví dụ: Tháng 10.2011, công ty mỹ phẩm ALAMA bị khách hàng kiện vì sản phẩm kém chất lượng gây thiệt hại cho người tiêu dùng, số tiền đòi bồi thường là 100 triệu đồng. Tòa sẽ xử vào tháng 3.2012. Sự kiện này sẽ phản ảnh thế nào trên báo cáo tài chính ngày 31.12.2011?

Yêu cầu chất lượng tăng cường

Yêu cầu chất lượng tăng cường

Có thể so
sánh được

Có thể
xác minh

Kịp thời

Có thể
hiểu được

Có thể so sánh được

Thông tin phải được xác định và trình bày để có thể so sánh được

BCTC chỉ hữu ích khi có thể so sánh được với BCTC của năm các năm trước và BCTC của các doanh nghiệp khác.

Để có thể so sánh được, BCTC phải :

1. Áp dụng các nguyên tắc nhất quán
2. Khai báo về chính sách kế toán sử dụng
3. Sự thay đổi về chính sách kế toán cần được áp dụng hồi tố.

Có thể xác minh

Trực tiếp

Gián tiếp

Kịp thời

Ảnh hưởng đến việc ra quyết định của người sử dụng thông tin.

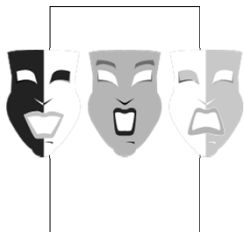
Có thể hiểu được

Thông tin cần trình bày sao cho có thể hiểu được.

- ❖ Thông tin trên BCTC chỉ hữu ích khi người đọc có thể hiểu được.
- ❖ Người đọc được giả thiết là có một kiến thức nhất định về kinh tế, kinh doanh và kế toán.

Nội dung quan trọng hơn hình thức

Để phản ánh trung thực, các thông tin phải trình bày phù hợp với bản chất chứ không căn cứ vào hình thức pháp lý.

Nội dung quan trọng hơn hình thức

Boeing 777

Ví dụ:

Tài sản thuê tài chính:

- Hình thức pháp lý: chưa thuộc quyền sở hữu của đơn vị.
- Bản chất : hầu hết quyền lợi và rủi ro gắn với tài sản được chuyển giao

Các nguyên tắc kế toán khác

- Phản ánh hợp lý
- Nhất quán
- Đơn vị kinh tế

Các nguyên tắc kế toán khác

Phản ánh hợp lý:

- Lựa chọn và áp dụng chính sách kế toán
- Trình bày các thông tin trên BCTC
- Thuyết minh bổ sung

➔ Tuân thủ theo chuẩn mực kế toán và chế độ kế toán hiện hành

Các nguyên tắc kế toán khác

❖ **Nhất quán:** Chính sách kế toán được áp dụng nhất quán giữa các kỳ kế toán, trừ khi:

- ✓ Thay đổi về hoạt động
- ✓ Thích hợp hơn
- ✓ Được yêu cầu bởi chuẩn mực

❖ **Đơn vị kinh tế:**

- ✓ Hoạt động của một doanh nghiệp có thể được theo dõi và ghi nhận tách biệt với người chủ doanh nghiệp và các doanh nghiệp khác.

Trung thực và hợp lý

Yêu cầu cao nhất đối với BCTC

- Được hiểu là thực hiện đầy đủ các đặc điểm chất lượng và các chuẩn mực kế toán.
- Đòi hỏi sự xét đoán

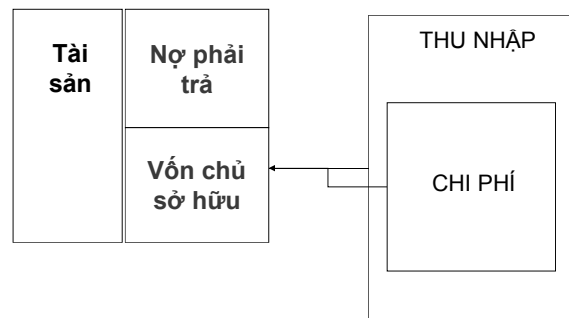
Các nội dung chính

- ❖ Mục đích của BCTC
- ❖ Các giả định cơ bản
- ❖ Các yêu cầu chất lượng
- ❖ Ghi nhận và đánh giá các yếu tố của BCTC

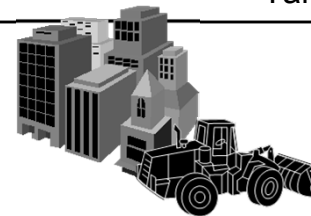
Các yếu tố của BCTC

- ❖ Quan hệ giữa các yếu tố
- ❖ Ghi nhận các yếu tố
- ❖ Đánh giá các yếu tố

Quan hệ giữa các yếu tố

Tài sản

Định nghĩa và điều kiện ghi nhận

ĐỊNH NGHĨA: Nguồn lực kinh tế:

- Do đơn vị kiểm soát
- Là kết quả sự kiện quá khứ
- Mong đợi mang lại lợi ích tương lai

ĐIỀU KIỆN GHI NHẬN

- Có khả năng mang lại lợi ích tương lai.
- Có giá gốc hoặc giá trị có thể xác định một cách đáng tin cậy.

Nợ phải trả

Định nghĩa và điều kiện ghi nhận

ĐỊNH NGHĨA:

- Nghĩa vụ hiện tại của đơn vị.
- Phát sinh từ một sự kiện trong quá khứ.
- Việc thanh toán làm chuyển giao lợi ích kinh tế.

ĐIỀU KIỆN GHI NHẬN:

- Có khả năng đơn vị phải bỏ ra những lợi ích kinh tế để thanh toán.
- Số tiền có thể xác định một cách đáng tin cậy

Thu nhập

Định nghĩa và điều kiện ghi nhận

ĐỊNH NGHĨA:

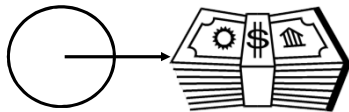
Các khoản lợi ích tăng lên trong kỳ:

- Do tăng tài sản hay giảm nợ phải trả
- Làm vốn chủ sở hữu tăng lên nhưng không phải do góp vốn.

ĐIỀU KIỆN GHI NHẬN:

- Khi có sự gia tăng lợi ích kinh tế liên quan đến sự gia tăng tài sản hay giảm nợ phải trả.
- Số tiền này có thể xác định một cách đáng tin cậy

Chi phí

Định nghĩa và điều kiện ghi nhận

ĐỊNH NGHĨA:

Các khoản lợi ích kinh tế giảm xuống:

- Do giảm tài sản hay tăng nợ phải trả.
- Làm cho vốn chủ sở hữu giảm xuống nhưng không phải do phân phối vốn.

ĐIỀU KIỆN GHI NHẬN:

- Khi có lợi ích kinh tế giảm liên quan đến giảm tài sản hay tăng nợ phải trả.
- Số tiền này có thể xác định một cách đáng tin cậy

Đánh giá các yếu tố

Chủ yếu là đánh giá tài sản

- ❖ Giá gốc (Historical cost): chi phí bỏ ra để có tài sản tại thời điểm nhận tài sản.
- ❖ Giá hiện hành (Current cost): chi phí bỏ ra để có tài sản tại thời điểm hiện tại.
- ❖ Giá có thể thực hiện (Realisable value): Số tiền có thể thu được khi bán tài sản tại thời điểm hiện tại.
- ❖ Hiện giá (Present value): Giá trị quy về thời điểm hiện tại của chuỗi tiền tệ trong tương lai.

Câu hỏi 1

- ❖ Ngày 31.12.2012, công ty phần mềm Títot tiến hành khóa sổ. Kế toán cho rằng những khoản khách hàng ứng trước 30% khi kí hợp đồng, khách hàng đã thanh toán, và công ty đang ghi nhận trên tk3387, sẽ được ghi nhận doanh thu. Đồng thời kế toán trích trước chi phí phát sinh tương ứng.
- ❖ Bạn hãy cho biết ghi nhận kế toán trên có phù hợp không? Và theo nguyên tắc nào

Câu hỏi 2

Công ty Nguyệt Cầm ngày 31.12.20X0 tổng tài sản có giá trị sổ sách là 500 triệu đồng. Giả định công ty dự định chấm dứt hoạt động ngày 30.06.20X1, tổng tài sản trên bảng cân đối có được trình bày với giá trị sổ sách là 500 triệu đồng không? Tại sao?

Câu hỏi 3

Bạn hãy cho biết nghiệp vụ “Bán hàng thu tiền mặt” ảnh hưởng như thế nào đến tổng tài sản, hệ số thanh toán ngắn hạn và lợi nhuận sau thuế.